

Borgholms
kommun
UTBILDNING

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Björkvikens förskola höstterminen 2023/2024

Innehållsförteckning

1	Vision.....	3
2	Rektor i förskolan.....	3
3	Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet.....	3
3.1	Lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever.....	3
3.2	Barnkonventionens fyra grundprinciper.....	3
4	Ur förskolans läroplan: Lpfö18.....	4
5	Yngre barn och kränkningar - kränker verkligen yngre barn varandra?.....	4
6	Definition av begrepp.....	4
6.1	Kränkande behandling.....	4
6.2	Diskriminering.....	5
6.3	Trakasserier.....	5
6.4	Mobbning.....	5
7	Ett fortlöpande arbete.....	5
8	Kartläggning.....	5
9	Förebyggande och främjande arbete.....	6
9.1	Rektors ansvar.....	6
9.2	Personalens ansvar.....	6
10	Handlingsplan.....	6
10.1	När ett barn kränker ett annat barn.....	6
10.2	När ett barn blir kränkt av personal.....	7
11	Rutiner kring dokumentation av utredning av trakasserier och kränkning.....	7
12	Förankring av planen.....	7
13	Följ upp och utvärdera.....	7
14	Nya mål höstterminen 2023 och vårterminen 2024.....	7
14.1	Hur gör vi för att nå målen?.....	7
14.2	Hur utvärderar vi våra mål?.....	8

1 Vision

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vår verksamhet skall vara trygg för våra barn och genomsyras av alla människors lika värde.

2 Rektor i förskolan

Arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt inslag i vårt dagliga arbete. Verksamheten ska kännas trygg och vara fri från diskriminering och annan kränkande behandling. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Detta regleras bland annat genom Diskrimineringslagen och Skollagen samt i Barnkonventionen. För att miljön ska kännas trygg arbetar vi förebyggande och har rutiner för när kränkningar inträffar. Planen skall användas som verktyg i den dagliga verksamheten.

Ansvarig för planen mot diskriminering och kränkande behandling är rektor Christina Lundberg, telefonnummer 0485-88655.

3 Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet

- Diskrimineringslagen
- Skollagen, kapitel 6
- Barnkonventionen, de 4 grundprinciperna 2,3,6,12

3.1 Lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever

I skollagens kapitel 6 finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje skola och förskola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot diskrimineringsgrunderna.

3.2 Barnkonventionens fyra grundprinciper

4 Ur förskolans läroplan: Lpfö18

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar

- Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- Förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt att ha viljan att hjälpa andra.
- Sin identitet och känner sig trygg i den.
- Sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler.
- Förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

5 Yngre barn och kränkningar - kränker verkligen yngre barn varandra?

Ja, det kan förekomma kränkningar eller tendenser till det, även bland mindre barn. Det är när barnen är mindre som vi har bäst möjlighet att ingripa. Det är därför vårt förebyggande arbete mot kränkningar är så viktigt. Förskoletiden är en bra tid att utveckla barns empati och förmåga att se om något barn är utanför. Att känna medkänsla är en förutsättning för att kunna förebygga utanförskap och kränkningar. Vi vuxna har egentligen bäst möjlighet att arbeta med det av flera skäl.

- Små barn har stor tilltro till oss vuxna och vi har chans att vara goda föredömen.
- Små barn döljer inte en kränkande handling.
- Små barn tycker inte att det är "skvallrigt" att berätta om någon är dum.
- Små barn skäms inte för att gråta eller på annat sätt visa att de är ledsna.

Det är alltså före skolåldern som vi vuxna har bäst chans att upptäcka tendenser till utanförskap och kränkningar och påverka barnen mot ett bättre beteende. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon kränker principen om alla människors lika värde.

6 Definition av begrepp

Alla barn och elever ska ha samma rättigheter - flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla barn och elever har rätt att vistas i våra olika verksamheter utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

6.1 Kränkande behandling

Gemensamt för alla kränkande handlingar är att någon kränker principen om alla människors lika värden. Kränkningar kan äga rum såväl mellan barn, personal och barn, barn och personal samt mellan personal. Kränkningarna kan vara:

- Fysiska till exempel slag och knuffar, förstörda saker
- Verbala till exempel hot, svordomar, öknamn
- Psykosociala till exempel utfrysning, blickar, alla går när man kommer, ryktesspridning
- Text och bilder till exempel lappar, fotografier, sms, e-post och meddelanden på olika webbcommunities.
- Uppträdande som kränker barns värdighet vid upprepade tillfällen

6.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder
- Könsoverskridande identitet eller uttryck

6.3 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

6.4 Mobbning

Mobbning skiljer sig från kränkande behandling genom att den förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen och under viss tid.

7 Ett fortlöpande arbete

8 Kartläggning

Kartläggning utgörs av regelbundna samtal med personal, föräldrar och barn. Samtal med föräldrar och barn sker dagligen vid lämning och hämtning, utvecklingssamtal erbjuds en gång per läsår oftast på vårterminen men också oftare om det finns önskemål.

Kartläggningen sker också genom observationer och reflektioner av den pedagogiska dokumentationen. All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller om mobbning förekommer. Trygghetsvandring med barnen sker i januari och i maj.

9 Förebyggande och främjande arbete

9.1 Rektors ansvar

Rektorns ansvar är att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans rutin för likabehandling. Detta innebär:

- Förebyggande och främjande insatser för likabehandling och strategier för hur verksamheten främjar en god lärandemiljö.
- Akuta insatser när kränkningar uppstår.
- Rutiner för hur personal ska agera vid olika kränkningar, inte bara mellan barn utan även mellan vuxna och barn.
- Ärendet anmäls vidare till huvudman.
- Rutiner för ansvar och kommunikation mellan rektor, personal, barn och föräldrar vid olika typer av kränkningar.
- Ärendet anmäls vidare till huvudman.

9.2 Personalens ansvar

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet inriktas mot alla och pågår kontinuerligt.

Exempel på främjande insatser från vår verksamhet:

- Vi kartlägger och analyserar genom observationer och samtal, hur gruppklimatet är i nuläget. Kartläggning av otrygga platser, som all personal är medveten om och åtgärdar genom bland annat extra uppsikt.
- Vi har ett medvetet tänk kring den pedagogiska miljön.
- Vi har ett medvetet tänk av personalens placering i ute-och innemiljön.
- Vi arbetar för att skapa en demokratisk miljö som ska råda mellan alla som vistas på förskolan. Vi pratar mycket om hur man är en bra kompis.
- Vi lyfter fram våra olikheter och visar den styrka det finns i det. Vi försöker reda ut konflikter, vad som har hänt och hur man skulle kunnat göra i stället.
- Vi arbetar med att utveckla empatiska frågor och förstärker positivt beteende, särskilt hjälpsamhet och empati. Vi använder oss av samlingar, lekar, sagor och samtal i vårt fortlöpande arbete samt att vi är goda föredömen.
- Aktivt närvara och stödja barnet.

10 Handlingsplan

All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om att diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller mobbning förekommer.

10.1 När ett barn kränker ett annat barn

Vi har en handlingsplan som all personal känner till. Den sker stegvis när en händelse/kränkning skett.

- Utreda situationen/händelsen.
- Anmäla i Draftit.
- Åtgärder i barngruppen/personallag.
- Informera föräldrar/personal – vid allvarlig kränkning anmäls detta till rektor som i sin tur gör en utredning och rapporterar vidare till huvudman.
- Personal följer upp inom kort tid.

Kvarstår problemet:

- Åtgärder föräldrar/rektor/personal/elevhälsoteam.
- Utvärdering gemensamt efter en tid med inblandade.

10.2 När ett barn blir kränkt av personal

Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs följande plan:

- Händelsen anmäls till rektor
- Vårdnadshavare kontaktas
- Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs.
- Rektor följer upp ärendet med barn och vårdnadshavarna.
- Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med personal.

Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med förvaltningschef.

11 Rutiner kring dokumentation av utredning av trakasserier och kränkning

- Personal dokumenterar vid kränkning barn/barn.
- Vid allvarigare kränkningar då vårdnadshavare kallas in, utreder och dokumenterar rektor.
- Vid kränkningar personal/barn dokumenterar rektor.

12 Förankring av planen

- Förankring av planen sker vid husmöten och arbetsträffar då all personal går igenom den. Ansvarig: All personal
- Föräldrar informeras vid föräldramöten och utvecklingssamtal. Ansvarig: Personal/rektor
- Planen skall finnas tillgänglig vid varje avdelning ansvarig: All personal
- Planen finns på kommunens hemsida. ansvarig: rektor.

13 Följ upp och utvärdera

Planen utvärderas årligen och resultatet från utvärderingen ligger till grund för nästkommande års arbete. Nuvarande plan kommer att tas upp på arbetsplatsträffar, föräldramöten och utvecklingssamtal. Där kommer en utvärdering av planens uppsatta mål och åtgärder att genomföras. Rektor kommer att följa upp och analysera vad som framkommit i utvärderingen och upprätta en ny reviderad plan.

14 Nya mål höstterminen 2023 och vårterminen 2024

- Alla barn ska känna sig trygga och trivas och känna sig välkomna.
- Att ha ett bra gruppklimat på förskolan där alla är lika värda.

14.1 Hur gör vi för att nå målen?

- Både barn och föräldrar blir bra mottagna och uppmärksammade vid hämtning och lämning.
- Ha bra rutiner under dagen som ger bra struktur.
- Öppen dialog i arbetslaget om alla barn på förskolan.

- Pratar mycket med barnen om hur man är en bra kompis. Vi synliggör det barnen säger på olika sätt, till exempel Bamsekort, kompis sol.
- Att vi vuxna är närvarande och lyhörda i det sociala samspelet.
- Vi delar barngruppen i mindre grupper så ofta vi kan.

14.2 Hur utvärderar vi våra mål?

Årets plan ska kontinuerligt följas upp för att se hur väl vi jobbar mot de mål vi har satt upp. Vi kan följa upp och utvärdera vårt arbete genom samtal, intervjuer och reflektioner i arbetslaget. Den skall årligen följas upp eller oftare om behov uppstår.

Avstämning i januari, utvärdering i maj.